

VURDERINGSSKEMA

til observation af demens

vedrørende:

Dato for vurdering:

Udfyldt af:

Indholdsfortegnelse	Side
Vejledning	3
Motoriske funktioner	4
Intellektuelle funktioner	5
Følelsesmæssige funktioner	6
Følelsesmæssige funktioner fortsat.....	7
Basale funktioner	8
Symptomer der sædvanligvis ses ved demens.....	9
Sammentælling/sammenligning af flere observationer.....	10

Vejledning til vurderingsskema for udviklingshæmmede

Anvendelsen af skemaet

Vurderingsskemaet er målrettet personer med udviklingshæmning. Skemaet sikrer observation af ændret adfærd og funktionsevne og giver et fælles grundlag for vurderingerne af personens funktionsniveau.

Skemaerne er dokumentation for observationerne og et supplement i udredningen.

Hvis diagnosen demens er stillet, vil besvarelserne beskrive, hvorledes demensen udvikler sig, og er en fælles vurdering af, hvor der skal kompenseres.

Ideen til udarbejdelse af vurderingsskemaet er fra: Gottfries-Bråne-Steen skalaen (GBS) 1982, som var målrettet normalområdet og var ikke konstrueret med henblik på at fungere som diagnostisk instrument.

Hvilke områder observeres i skemaet?

- Motoriske funktioner
- Intellektuelle funktioner
- Følelsesmæssige funktioner
- Basale funktioner
- Sædvanlige symptomer ved demens

Der er under hvert afsnit flere spørgsmål. I alt 34 spørgsmål.

Skemaet afsluttes med et samlet skema, hvor resultaterne kan indføres af flere demensskemaer udført over tid på samme person. Resultaterne vil give et overblik over, hvorledes personens funktionsevne har ændret sig.

Hvem observeres?

Det er vigtigt at observere den udviklingshæmmede med skemaet **før** demenssymptomerne sætter ind og ændrer personens funktionsniveau. Derfor skal alle, især personer med Downs syndrom, som har særlig stor risiko for at blive demente, observeres fra 40 års alderen og derefter hvert halve eller hele år. Hvis personer har fået diagnosen demens, skal skemaet udfyldes hvert kvartal.

Der vil således, altid foreligge en observation, som beskriver, hvorledes personerne fungerede, før en ændret adfærd. Hvis der er tale om demens, er det af stor betydning at se, hvilke ændrede funktionsevner der er. Observationerne vil også være en evaluering af de tiltag, der er iværksat.

Hvordan udfyldes skemaet?

Når skemaet skal udfyldes, er det vigtigt at tænke i helheder. Det vil sige, at observationerne ses som et gennemsnit af de seneste 2 uger, netop hvad der er mest kendetegnende for pågældende i observationsperioden.

Personens tilstand beskrives ud fra en spørgeformular, hvor der er et afkrydsningssystem.

Vurderingspoint kan blive noteret som 0, 1, 2, 3, 4, 5, eller 6 ved hvert spørgsmål. Sæt et kryds ud for det udsagn, som stemmer overens med tilstanden. Hvis tilstanden ikke direkte findes i udsagnene, men ligger et eller andet sted imellem dem, sættes der et kryds ved alternativet 1, 3 eller 5. Hvis tilstanden ikke er mulig at vurdere kan det og evt. kommentarer i punktform noteres yderst til højre under 9.

Hvem udfylder skemaet?

Det er personens nære relationer, der udfylder skemaet – det vil typisk være personer fra teamet/ kontaktpersonen. Det er en mulighed, at flere personer udfylder skemaet. Hvis der er forskellige vurderinger af personen, kan det være et godt udgangspunkt for at få drøftet, hvorfor personen opfattes forskelligt og derfor måske også behandles forskelligt.

Det kan anbefales, at en nøgleperson med kendskab til skemaets anvendelse er ansvarlig for skemaets udfyldelse, fremlæggelse og opfølgning.

Skemaet er udarbejdet efter Gottfried-Bråne-Steen skalaen af Kirsten Agerskov Nielsen, 2. udgave, februar 2012.

For at sikre skemaets oprindelse er det ikke tilladt at redigere i teksten!

Motoriske funktioner

Ved følgende variable skal den motoriske formåen måles – ikke motivationen

		0	1	2	3	4	5	6	9
01.	Motoriske færdigheder ved af- og påklædning	Klarer helt sig selv ☐	☐	Får hjælp til knapper, lynlås, livrem, etc. ☐	☐	Må altid have tilsyn, men hjælper selv til ☐	☐	Må hjælpes helt ☐	Ikke vurderbart
02.	Motoriske færdigheder ved spisning	Spiser selv ☐	☐	Behøver tilsyn og begrænset hjælp til spisning ☐	☐	Må altid have tilsyn, men hjælper til selv ☐	☐	Må mades ☐	Ikke vurderbart
03.	Balance evne	Færdes frit ☐	☐	Hjælpes i gang ☐	☐	Skal have en støttende hånd ☐	☐	Hjælpes helt og har brug for hjælpemidler ☐	Ikke vurderbart
04.	Fysisk aktivitet	Går ubesværet ☐	☐	Behov for hjælpemidler ved gang ☐	☐	Behov for personstøtte ved gang ☐	☐	Kørestols-bruger eller sengeliggende ☐	Ikke vurderbart
05.	Spontan aktivitet	Normalt niveau af spontan aktivitet ☐	☐	Lidt behov for stimulering af spontan aktivitet ☐	☐	Stort behov for stimulering af spontan aktivitet ☐	☐	Viser ingen spontan aktivitet ☐	Ikke vurderbart
06.	Motoriske færdigheder ved personlig hygiejne	Kan klare personlig hygiejne ☐	☐	Behov for nogen hjælp ved bad, men klarer øvrige toilettel selv ☐	☐	Behov for en del hjælp, men deltager aktivt ☐	☐	Må hjælpes helt ☐	Ikke vurderbart

Intellektuelle funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
07.	Huske daglige vaner og rutiner	Husker normalt		Skal mindes om rækkefølger		Fastholdes i vane/rutine		Glemmer vaner/rutiner	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
08.	Rum-orientering	Orienteret vedr. geografisk placering af boenheden og i eget hjem		Ikke orienteret vedr. geografisk placering af boenheden, men er orienteret i eget hjem		Ikke orienteret i forhold til geografisk placering af boenhed eller eget hjem		Helt desorienteret	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
09.	Tidsorienteret	Orienteret i tid (hvilken ugedag, dato, måned, år)		Delvis orienteret i tid		Ved hvilken årstid det er		Helt desorienteret i tid	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
10.	Person-orientering	Kender sit navn, alder og fødselsdag		Kender sit navn, men er usikker på andre oplysninger om egen person		Kan med usikkerhed angive sit navn		Helt desorienteret omkring egen person	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
11.	Korttids-hukommelse	Intakt korttids-hukommelse		Læderet korttidshukommelse i nogen grad		Svært læderet korttids-hukommelse		Kan ikke huske hvad der er sket fra det ene øjeblik til det næste	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
12.	Langtids-hukommelse	Intakt langtids-hukommelse		Læderet langtids-hukommelse i nogen grad		Svært læderet langtids-hukommelse		Kan ikke genkalde noget fra langtids-hukommelsen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Intellektuelle funktioner - fortsat

		0	1	2	3	4	5	6	9
13.	Træthed	Uændrede forhold		Sover af og til om dagen		Fremstår mere træt, men der kræves kun lettere opfordringer for at holde sig vågen		Udtalt træthed, kan vækkes men falder let i søvn igen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
14.	Evne til at øge tempo	Klarer at øge tempoet, hvis det kræves		Ved påskyndelse forringes præstationen tydeligt, men opgaven klares		Ved påskyndelse kan selv simple opgaver ikke gennemføres		Ingen reaktion på påskyndelse	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
15.	Nærvær	Nærværende som normalt		Periodevis fraværende		Fraværende i let grad		Fraværende i udtalt grad	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
16.	Kommunikation	Ingen ændring. To-vejs-kommunikation		Svært ved at forstå og finde ordene		Reagerer ukontrolleret		Kan ikke kommunikere	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
17.	Non-verbal kommunikation	Har tydeligt kropssprog		Reagerer af og til på kropssprog		Reagerer ukontrolleret		Forstår ikke at kommunikere	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
18.	Distraheret	Kan fastholde opmærksomheden		Opmærksomheden forstyrres af og til		Opmærksomheden er i nogen grad forstyrret		Opmærksomheden er udtalt forstyrret og meningsfuld aktivitet kan ikke gennemføres	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Følelsesmæssige funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
19.	Ændrede følelsesmæssige funktioner	Reagerer passende på stimuli		Reagerer passende på stimuli, men de fine nuancer ses ikke		Reagerer unuanceret på stimuli		Der opleves ingen tegn på følelsesmæssige reaktioner	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
20.	Følelsesmæssig kontrol	Kan normalt kontrollere sine følelsesmæssige reaktioner		Reagerer ukontrolleret på kraftig påvirkning		Reagerer ukontrolleret på let påvirkning		Reagerer ukontrolleret	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
21.	Nedsat motivation	Er motiveret for at løse en opgave		Skal motiveres for at starte en opgave		Der kræves konstant motivation for at starte en opgave		Overhovedet ikke motiveret og påbegynder ikke spontant en opgave	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
22.	Evne til at fungere i en gruppe	Formår at opretholde status i gruppen		Har i let grad ændret status i gruppen		Har i høj grad ændret status i gruppen		Fuldstændig ændret status i gruppen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Basale funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
23.	Sanseindtryk	Reagerer "normalt" på sanseindtryk		Reagerer nuanceret på sanseindtryk		Reagerer unuanceret		Udviser apati og ingen reaktion på sanseindtryk	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
24.	Søvnmønster	Sover normalt		Vågner jævnlgt, står op om natten		Sover i løbet af dagen		Personalet fastholder døgnrytmen	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
25.	Vægtstabilitet	Holder sin normalvægt		Holder sin normalvægt, men har ændret sine spisevaner		Har ændret sine spisevaner og taber sig eller tager på		Nedsat mad indtag og taber sig	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
26.	Drikkemønster	Drikker den normale mængde		Skal motiveres for at drikke		Skal i nogen grad hjælpes med at drikke		Skal konstant hjælpes med at drikke	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
27.	Synkefunktion	Synker normalt		Har tendens til at fejlsynke		Har udtalt tendens til at fejlsynke		Fejlsynker konstant	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
28.	Kontrol af blære og tarm	Kan kontrollere blære og tarm		Har nogle gange ufrivillig afgang af urin og fæces		Har ofte ufrivillig afgang af urin og fæces		Inkontinent	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Symptomer der sædvanligvis ses ved demens

		0	1	2	3	4	5	6	9
29.	Forvirring	Fremstår klar og orienteret		Fremstår mindre klar / let rådvild		Overvejende forvirret dog med perioder med klarhed		Helt forvirret hvilket umuliggør kommunikation	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
30.	Irritabilitet	Udviser ingen tegn på irritabilitet		Kan udviser tegn på irritabilitet		Udviser nemt tegn på irritation		Al kontakt udløser irritabilitet	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
31.	Ængstelig	Udviser ingen overdreven ængstelighed		Af og til bekymret hvilket kan beherskes		Overdreven ængstelig		Ængstelighed er hæmmende for hensigtsmæssig adfærd	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
32.	Angst	Udviser ingen tegn på angst		Kan udviser tegn på angst, men tilstanden kan beherskes		Udviser tegn på angst, som ikke kan afledes		Angstanfaldene er længerevarende og hæmmende	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
33.	Sindsstemning	Normal sindsstemning		Forekommer af og til nedtrykt		Udtalt nedtrykthed, som udtrykkes verbalt og fysisk		Ekstremt nedtrykt og ude af stand til at fungere i det daglige	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
34.	Rastløshed	Ingen rastløshed		Viser tegn på rastløshed		Fremstår tydeligt rastløs		Fremstår konstant rastløs og kan ikke korrigeres	Ikke vurderbart
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Sammenligning på flere observationer

GBS-skala

		Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato
Motoriske funktioner									
01.	Motoriske færdigheder ved af- og påklædning								
02.	Motoriske færdigheder ved at klare sig ved spisning								
03.	Balance evne								
04.	Fysisk aktivitet								
05.	Spontan aktivitet								
06.	Motoriske vanskeligheder ved personlig hygiejne								
Intellektuelle funktioner									
07.	Huske daglige vaner og rutiner								
08.	Rumorientering								
09.	Tidsorientering								
10.	Personorientering								
11.	Korttidshukommelse								
12.	Langtidshukommelse								
13.	Træthed								
14.	Evne til at øge tempo								
15.	Nærvær								
16.	Kommunikation								
17.	Non-verbal kommunikation								
18.	Distraheret								
Følelsesmæssige funktioner									
19.	Ændrede følelsesmæssige funktioner								
20.	Følelsesmæssig kontrol								
21.	Nedsat motivation								
22.	Evne til at fungere i en gruppe								
Basale funktioner									
23.	Sanseindtryk								
24.	Søvn mønster								
25.	Vægtstabilitet								
26.	Drikkemønster								
27.	Synkefunktion								
28.	Kontrol af blære og tarm								
Symptomer, der sædvanligvis ses ved demens									
29.	Forvirring								
30.	Irritabilitet								
31.	Ængstelighed								
32.	Angst								
33.	Sindsstemning								
34.	Rastløshed								
Total									